

Utszéli jogeset.*)

Világszenzáció. A világszenzáció egy uton-uffélen kifüggesztett hirdetés szerint abban áll, hogy aki a hirdetett sorsjegyet megveszi, bizonyos tüzetekben a felmutatott szelvények ellenében kedvezményes áron vásárolhat, bizonyos színházakba kedvezményes jegyre tarthat igényt stb. S hivatkozik a hirdetés arra is, hogy ezt a rendszert a m. kir. szabadalmi bíróság ilyen és ilyen szám alatt „szerzőjogi védelemben részesítette.“ Természetes, hogy bennünket itt az egész csak mint „jogeset“ érdekel, a tény maga előttünk közömbös, még inkább annak szereplői, akiket nem ismerünk. Jogász előtt a badarság első tekintetre nyilvánvaló, mert a szabadalmi bíróságnak nem áll módjában, szerzői jogi védelmet adni, abból az egyszerű okból, mert a szerzői jog iránti perek a kir. törvényszék hatáskörébe tartoznak (1921 : LIV. t.-c. 25. §.); de a kérdéses „rendszer“ nem is volna oltalomban részesíthető, szerzői jogi oltalomban nem, mert nem „írói mű“, szabadalmi oltalomban nem, mert nem „találmány“ a szabadalmi jog értelmében (nem „iparilag értékesíthető“, v. 6. 1895 : XXXVII. t.-c. 1. §.). Kissé komplikáltabb a „világszenzáció“ a tisztességtelen verseny szempontjából. Abban igaza van a hirdetésnek, amit külön kiemel, hogy nem hólapdarendszer (1923 : V. t.-c. 14. §.), tehát nem eshetik az idézett t.-c. 28. §-ában meghatározott büntetés alá. Mindenesetre azonban tiltott szerencsejáték, feltéve, hogy a sorsjegyek kibocsátására nem volt meg a hatósági engedély (1879 : XL. t.-c. 91. §.), sőt a törvényhozás engedélye (1889 : IX. t.-c. 1—3., 7. §§.). S alighanem *vevőfogdosás*, ha azok a cégek, akiknél szelvények ellenében lehet vásárolni, a hirdetés kibocsátásában részesek, aminthogy nem is lehet elképzelni, hogy ne lennének azok, mert hiszen hozzájárulásuk nélkül kedvezményt ígérni nem lehetett volna. Ha pedig részesek, a vagyoni felelősség az 1923 : V. t.-c. 33. §. 1. bek. értelmében őket is terheli. Feltéve azonban, hogy a cégek a közleményről nem tudtak s ahhoz nem járultak hozzá, akkor adva van az 1923 : V. t.-c. 16. §-ának esete, mert „abból a célból, hogy valamely áru (szolgáltatás) kelendőségét fokozza... nyilvános hirdetésben... jobb tudomása ellenére olyan ténybeli adatot vagy kifejezést használ, amely az árunak (szolgáltatásnak) . . . az érték tekintetében mértékadó tulajdonságára . . . vonatkozik.“ Mint vevőfogdosás a cselekmény nem esik ugyan büntetés alá, mert az 1923 : V. t.-c-nék a tömeges és gyors vásárlásra ingerlő cselekményeket pönalizáló 29. §-a sajnálatosan szűken van szövegezve, azonban kimeríti a tényállás a tisztességtelen versenynek a törvény 1. §-ában meghatározott általános ismérveit, mert a közönséget játékszenvedélyének legyezgetésével igyekszik meghódítani, úgy, hogy az a generális klauzula alapján abbanhagyási és kártérítési követelésre ad alapot. A második alternatíva esetében pedig a szédelő feldicsérés vétsége áll meg a törvény 16. §-a alapján. *M.*

*) E rovatban szívesen beszélünk meg előfizetőink köréből hozzánk intézett kérdéseket, amelyekben a magánjog és hiteljog körébe vágó *közérdekű* eseteket adnak tudtunkra.